

Υπόθεση C-305/05

Ordre des barreaux francophones et germanophone κ.λπ. κατά Conseil des ministres

(αίτηση του Cour d'arbitrage, νυν Cour constitutionnelle,
για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως)

«Οδηγία 91/308/ΕΟΚ — Πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες — Υποχρέωση των δικηγόρων να ενημερώνουν τις αρμόδιες αρχές για κάθε γεγονός που θα μπορούσε να αποτελέσει ένδειξη πράξεως νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες — Δικαίωμα για δίκαιη δίκη — Επαγγελματικό απόρρητο των δικηγόρων»

Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα M. Poiares Maduro της 14ης Δεκεμβρίου 2006	I - 5308
Απόφαση του Δικαστηρίου (τμήμα μείζονος συνθέσεως) της 26ης Ιουνίου 2007	I - 5335

Περίληψη της αποφάσεως

1. Κοινοτικό δίκαιο — Ερμηνεία — Μέθοδοι

2. Προσέγγιση των νομοθεσιών — Πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες — Οδηγία 91/308

(Άρθρο 6 § 2 ΕΕ· οδηγία 91/308 του Συμβουλίου, άρθρα 2α, σημείο 5, και 6 §§ 1 και 3, εδ. 2)

1. Οσάκις διάταξη του παραγώγου κοινοτικού δικαίου επιδέχεται περισσότερες από μία ερμηνείες, πρέπει να προτιμάται η ερμηνεία που καθιστά την εν λόγω διάταξη σύμφωνη προς τη Συνθήκη ΕΚ και όχι εκείνη που συνεπάγεται το ασυμβίβαστό της προς αυτήν. Πράγματι, εναπόκειται στα κράτη μέλη όχι μόνο να ερμηνεύουν το εθνικό τους δίκαιο κατά τρόπο σύμφωνο προς το κοινοτικό δίκαιο, αλλά και να μεριμνούν ώστε να μην ερμηνεύουν τις διατάξεις του παραγώγου κοινοτικού δικαίου κατά τρόπο που θα μπορούσε να έλθει σε σύγκρουση με τα θεμελιώδη δικαιώματα που προστατεύει η κοινοτική έννομη τάξη ή με τις λοιπές γενικές αρχές του κοινοτικού δικαίου.

(βλ. σκέψη 28)

2. Η υποχρέωση ενημερώσεως και συνεργασίας με τις αρμόδιες για την καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες αρχές, την οποία προβλέπει το άρθρο 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 91/308/ΕΟΚ, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2001/97/ΕΚ, και επιβάλλει στους δικηγόρους το άρθρο 2α, σημείο 5, της οδηγίας αυτής, σε συνδυασμό με το

άρθρο της 6, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, δεν προσβάλλει το δικαίωμα για δίκαιη δίκη, όπως κατοχυρώνεται με το άρθρο 6 της ΕΣΔΑ και το άρθρο 6, παράγραφος 2, ΕΕ.

Από το άρθρο 2α, σημείο 5, της οδηγίας 91/308 προκύπτει ότι οι δικηγόροι υπέχουν υποχρέωση ενημερώσεως και συνεργασίας μόνον καθόσον επικουρούν τον πελάτη στην προπαρασκευή ή τη διενέργεια ορισμένων πράξεων οι οποίες έχουν, κυρίως, χρηματοοικονομικό χαρακτήρα ή αφορούν την αγοραπωλησία ακινήτων και αναφέρονται στο σημείο α' της διατάξεως αυτής ή οσάκις ενεργούν εξ ονόματος του πελάτη τους και για λογαριασμό του προς διενέργεια οποιασδήποτε πράξεως χρηματοπιστωτικού χαρακτήρα ή αγοραπωλησίας ακινήτων. Κατά γενικό κανόνα, οι δραστηριότητες αυτές, ως εκ της φύσεώς τους, δεν συνδέονται με ένδικη διαδικασία και, ως εκ τούτου, δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του δικαιώματος για δίκαιη δίκη.

Επιπλέον, δεδομένου ότι ο δικηγόρος απαλλάσσεται δυνάμει του άρθρου 6, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 91/308 από τις υποχρεώσεις

που επιβάλλει η παράγραφος 1 του άρθρου αυτού, εφόσον η αρωγή την οποία παρέσχε στον πελάτη στο πλαίσιο μιας εκ των αναφερόμενων στο άρθρο 2α, σημείο 5, της οδηγίας 91/308 πράξεων ζητήθηκε είτε για την άσκηση της αποστολής υπερασπίσεως ή εκπροσωπήσεώς του σε ένδικη διαδικασία είτε υπό τη μορφή συμβουλής για τον ενδεδειγμένο τρόπο κινήσεως ή αποφυγής μιας ένδικης διαδικασίας, μικρή σημασία έχει το ότι τα επίμαχα πληροφοριακά στοιχεία περιήλθαν σε γνώση του ή προέκυψαν πριν, κατά τη διάρκεια ή μετά το πέρας της διαδικασίας. Μια τέτοια απαλλαγή μπορεί να διασφαλίσει την προστασία του δικαιώματος για δίκαιη δίκη.

Δεδομένου ότι οι απαιτήσεις που απορρέουν από την υποχρέωση προστασίας του δικαιώματος για δίκαιη δίκη συνδέονται, εξ ορισμού, με ένδικη διαδικασία και λαμβανομένου υπόψη ότι το άρθρο 6, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 91/308 απαλλάσσει τους δικηγόρους από τις υποχρεώσεις ενημερώσεως και συνεργασίας του άρθρου 6, παράγραφος 1, της οδηγίας αυτής οσάκις οι δραστηριότητές τους συνδέονται με ένδικη διαδικασία, οι απαιτήσεις αυτές πληρούνται.

(βλ. σκέψεις 33-35, 37 και διατακτ.)